

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון א. ד"ר מרטון א. ד"ר

6 OLDAL (ártaabból adóval) 3.-SEKEL TEL-AVIV, 1981 JUNIUS 7., VASARNAP 10.003 sz.

SZÁDÁT ISZMAILIABAN:

«Izrael segít nekünk virágzóvá tenni a sivatagot»

Anuár Szádát, Egyiptom elnöke tegnap Iszmailiában beszédet mondott a Szuezi-csatorna újbóli megnyitásának hatodik évfordulóján és közölte, hogy Izrael technológiai segítséget nyújt Egyiptomnak egy Kairótól dél-nyugatra lévő sivatagi terület felvirágztatásához.

Az elnök elmondta, hogy amikor nála járt a közelmúltban Ariel Saron, Izrael földművelésügyi minisztere, tőle kérte a technológiai segítséget s azonnal ígéretet kapott annak teljesítésére. Ofirában Begin miniszterelnökkel meg is állapodtak ebben az ügyben.

Az izrálieket dicséret illeti, mert Ofirát nemzetközi turistaközponttá fejlesztették. Megmondtam a telepeseeknek, hogy

IDŐJÁRÁS

Kisebb felhősödést jelez a meteorológiai intézet, a hőmérséklet esik, a levegő páratartalma emelkedik.

a Camp Davidban meghatározott időben el kell hagyniok Sarm el-Sejket. Aki ott akar dolgozni izráeli létére, annak meg kell ezt

kérvenyeznie. Az egyiptomiak tanulhatnak egyébként az izráeliekől — mondotta Szádát.

Végül kijelentette:

— A Nilus völgyében szívesen az amerikaiak rendelkezésére bocsátunk katonai objektumokat, de szó sem lehet arról a Szinaj-félszigeten.

„NEM LESZ AFGANISZTÁN A KÖZEL-KELETEN!”

A világsajtó ofirai beszámolóiból kiemelkedik egy idézet, amely szerint Szádát kijelentette:

— Vegyék tudomásul Moszkvában, hogy keresztülhúzzuk a számításait, nem fogunk horgászni a Közel-Kelet zavarosában. Ne is számítsanak arra, hogy egy újabb Afganisztánt kreálhatunk ebben a térségben!

Szádát arra szólította fel Szíriát, hogy kössön békét Izráellel.

— Szívesen bábáskodnék a béke előkészítése, illetve meg születése körül — Szíria, Izráel és az egész Közel-Kelet népei érdekében — mondotta az elnök.

Ismét szombatvédő tüntetés volt a jeruzsálemi Rámot-negyedben

Tegnap ismét tüntettek a jeruzsálemi Rámot-negyedben a szélsőséges vallásos csoport tagjai, s kifejezték tiltakozásukat a szombati közlekedés ellen.

A rendőrség felszólította a tüntetőket, hogy hagyják el a terepet, s tartózkodjanak a ködöbálástól. A tüntetők és a rendőrség között összetűzések ezáltal sebesültjei is voltak. Két rendőr és egy asszony megsebesült.

A sebesülteket a Hadassza-kórházba szállították.

„TELT HÁZ” A KINERET MENTÉN

Tegnap százezernél többen táboroztak a Kineret mentén. — Az illetékes szervek jelentették, hogy „telt ház” volt és ma, illetve holnap sem lesz kevesebb fürdőző a tó partján.

Hasonló jelentések érkeztek a tengerparti fürdőhelyekről is.

A közeli Bár Ilán utcában megtámadtak a tüntetők egy gépkocsit, s a volánja mögött ülő asszonyt megsebesítették.

Tegnap, a késő esti órákban jelentették, hogy a rendbontás folytatódik. Annak során az építkezéseknél használatos blokk-elemek dobáltak az autókra a tüntetők.

TIZENHÁROM HALÁLOS ÍTELET LIBERIÁBAN

A liberiai rögtönítélő bíróság halálra ítélte 13 katonatisztet, akik a vád szerint fegyveres összeesküvést szerveztek a rendszer, illetve annak vezetői ellen.

A per két vádlottját bizonyítékok hiányában felmentették.

Libériában 14 hónappal ezelőtt egy katonai csoport ragadta magához a hatalmat — Dou örömmester vezetésével.

Chomeini az Egyesült Államokat fenyegeti

Chomeini ajatolla, az iráni fanatikusok vezére tegnap megfenyegette az Egyesült Államokat, s közölte, hogy „a nemzetközi arénában keresztelni fogják az amerikai érdekeket és mindent megtesznek az USA kudarca érdekében”.

A fenyegetést abba a levélbe foglalta az idős főpap, amelyet az iráni polgárorség — az ország felhivatalos hadserege — tagjaihoz intézett. Ez az alakulat tegnap ünnepelte megalakulása év-

fordulóját. Chomeini fia jelent meg az ünnepségen és ő olvasta fel az ünnepelő harcosok előtt edesapja levelét.

MEGHALT PILINSZKY JÁNOS

Pilinszky János, a kiváló magyar költő 60 éves korában Budapestben meghalt. Alkotásai közül kiemelkedik egy zsidó sors keserveit ábrázoló verse. Pályafutása értékelésére visszatérünk.

Minden kedves olvasónknak kellemes sávuoti ünnepet kíván az

UJ KELET

MINDEN VALÓSZÍNUSÉG SZERINT

CHABIB HOLNAP ÉRKEZIK

Philip Chabib, az Egyesült Államok rendkívüli megbízottja, aki a rakétaválság ügyében folytat közvetítő tevékenységet, elindult Washingtonból a körzetbe és e sorok írásakor Párizsban tárgyal. Valószínű, hogy az ünnep kimenetele után, holnap este érkezik Izráelbe.

Elindulása előtt Chabib számos tárgyalást folytatott az amerikai külpolitika irányítóival, de találkozott Evron izráeli nagykövettel is.

A Párizsban előkészített tanácskozásairól nem adtak ki jelentést. Lehet, hogy útban a

Közel-Kelet felé Rómában is megskatija utazását

és felkeresi II. János Pál pápát,

akit a libanoni keresztény lakosság sorsával kapcsolatban érdekeltté szeretne tenni.

Azt még nem jelentették, me-

lyik főváros lesz az első állomás küldetése újabb szakaszában, de a legvalószínűbb, hogy Riadba utazik

és onnan holnap este jön majd Izráelbe.

A világsajtó legjelentősebb orgánjai mérsékelt optimizmussal kommentálják Chabib küldetését, s azt írják, az amerikai diplomata „jó személyes kapcsolatot épít ki Ászád elnökkel és az izráeli vezetőkkel is”.

A Newsweek című amerikai hírmagazin kommentárja szerint érdekes jelenség, hogy a libanoni rakétaválság nyomán meg erősödött mind Ászád, mind Begin miniszterelnök pozíciója. — Ászádnak

még soha nem volt ilyen tekintélye az arab világban, ahol eddig nem vették őt komolyan. Begin pedig néhány ügyes diplomáciai sakkhúzással

választási esélyeit is jelentős mértékben megerősítette

— vélekedik a Newsweek hírmagyarozója. Kiderült ugyanis, hogy Ászád nem olyan forrófejű, mint sokan gondolták és kétszer is meggondolja minden lépését, sőt minden szavát is. Begin pedig alig 10 órával azután, hogy Philip Chabib elhagyta a körzetet, egy szerencsés katonai akcióval megsemmisítette a libanoni rakétabázist Libanonban, — vagyis bátran cselekedett.

A szíriai külügyminiszter tegnap kijelentette, országa elutasít minden arra irányuló kísérletet, hogy nemzetközi arab egység váltsa fel a szíriai alakulatokat. A külügyminiszter azt mondta, hogy

a rakétaválság ügyében hangzottott amerikai álláspont „neveléses”.

Ammanban tegnap eltemették a PFSz brüsszeli irodájának volt vezetőjét, aki néhány nappal ezelőtt merénylet áldozata lett. Kísértet történt arra, hogy egy somroni faluban — a szülőfalujában — temessék el, de Izráel négy holttest, az emlékezetes Litáni-akcióban elesett négy hősi halottunk földi maradványait kérte —, de

a PFSz nem járult hozzá a kéres teljesítéséhez.

Izráelben bebörtönzött terroristák kiszabadítását követelik a holttestek ellenében. Az egyik hősi halált halt izráeli katona fiavére tegnap újságírók előtt azt mondta, hogy három éve folyamatosan a tárgyalások a négy holttest hazaszállítás ügyében — dr. Kreisky, az osztrák kancellár közvetítésével —, de egyelőre eredmény nélkül.

A TEL-AVIVI HADÁSH KÖNYVTAR KELEMES ÜNNEPET KIVÁN MINDEN OLVASÓJÁNAK, VEVŐJENEK.

Ma délelőtt 1 óráig állunk olvasóink rendelkezésére. Pontos címünk: Tel-Aviv, Nesz Ciona utca 4, telefon: 659684

A NEMZETKÖZI ÉLET HIREI

GROMIKO, a Szovjetunió külügyminisztere szeretne találkozni Reagan elnökkel és Haig külügyminiszterrel. Dobrinyn, a Szovjetunió amerikai nagykövete jegyzéket nyújtott át Washingtonban, a külügyi hivatalban, s annak tartalmából kiderül, hogy Gromiko szeptemberre kéri a találkozást, amikor az UNO közgyűlése alkalmából az Egyesült Államokba érkezik. A szovjet külpolitika kifejezett célkitűzése, hogy megegyezés szülessen az úgynevezett „európai atom-sorompó” ügyében az amerikaiakkal.

HAIG, az Egyesült Államok külügyminisztere június 14-ikén érkezik Pekingbe, ahol néhány napon át a kínai vezetőkkel tárgyal. Látogatását alaposan előkészítették. Állítólag a gazdasági kapcsolatok megjavításáról tárgyal és különböző „bonyolult műszaki berendezések” eladását kezdeményezi Kínának. A homályos megfogalmazás nem zárja ki, hogy védelmi fegyverek rendszerének eladásáról lesz szó.

A KINAI TÉVÉ megvásárolta a BBC televíziós központjának világszerte ismert angol nyelvű tanfolyam-sorozatát, amelynek közvetítésére az ősz folyamán kerül sor. Megfigyelők szerint a vételi ügyletről a párt politikai bizottsága döntött — éles vita után. Néhány elkeseredett ellenzője is volt a javaslatnak, de ma erősebb a liberális szárny a kínai pártvezetésben és jóváhagyták a tervet. Kína ugyanis „ki akar tekinteni a nagyvilágba” és ennek feltétele, hogy általánosságban akarják tenni az angol nyelv ismeretét. Így szól a párthatározat.

A KOSZOVOI ÜGY továbbra is feszültségben tartja Jugoszláviát, noha a fegyveres felkelést leverték. A Koszovóban élő albánok ismét szervezkednek, és egy részük Albániához akar csatlakozni, a kisebbség beáramlását követeli. Nyugati újságírók jelentése szerint az ország népe ellenszenvvel figyeli a koszovói albánok mozgolódását és ennek következménye, hogy a gazdasági életben feketelistára helyez-

te őket a társadalom. Nem beszélnek velük, nem vásárolnak náluk. A legkirívóbb példa erre, hogy az albánok a legjobb kenyeret sütik országszerte — Jugoszláviában a pékmesterség albán foglalkozás —, de az utóbbi időben maguk etetik, amit sütöttek.

REAGAN ELNÖK közölte az angol királyi udvartartással, hogy nem vehet részt — legnagyobb sajnálatára — a trónörökös és Diana hercegnő esküvőjén, mert aznap egy fontos nemzetközi gazdaságpolitikai értekezleten elnököl. A felesége talán elutazik az eseményre. Megfigyelők szerint Reagan a tanácsosaira hallgatott, akik szerint rossz benyomást keltené a kontinensen, ha Amerika elnöke első hivatalos európai útjára egy esküvőre adna okot.

A STOCKHOLMI nemzetközi béke-intézet kutatói összegezték a világ fegyverkezési adatait és megállapították, hogy jelenleg percenként egymillió dollárt fordítanak a nagy- és középhatalmak védelmi erejük fokozására. Az intézet kimutatása szerint az izráeli hadipar produkciója van a nemzetközi ranglista első helyén, ha a tényleges termelési adatokat az egyes országok nagyságával, illetve lakosságának népsűrűségével vetjük össze. Még egy bennünket közelről érdeklő adat: A nemzetközi fegyverkezési termékeinek 32 százaléka a Közel-Keleten készül, illetve szállítások, vagy fegyverkereskedelm útján ide kerül.

KUBÁBAN, ahol dr. Fidel Castro „paradicsoma” 20 évvel ezelőtt vetette meg saját alapjait — kétségbejítő a gazdasági helyzet. A kibontakozásra még csak remény sincs, de a párt vezetősége, amely az ország élén áll, nem foglalkozik a problémával. Jelenleg tagrevizió van, a párt a saját sorainak tisztogatásával törődik csupán.

OLAF PALME volt svéd miniszterelnök, aki az UNO főtákarának megbízása alapján az irák-iráni háborúban közvetít a felek közt, rövidesen — két héten belül — visszatér a körzet-

be és újabb kísérletet tesz a béke előkészítésére. Misszióját eddig nem kísérte szerencse, ezután is kevés a kilátása a sikerre.

LECH WALESZA, a lengyelországi „Szolidaritás” szabad szakszervezet elnöke részt vett és felszólalt a Nemzetközi Munkaügyi Intézet genfi közgyűlésén és rámutatott, hogy hazájában „semmilyen külső erő nem képes visszaforgatni az idő keletét”. A szónokot viharosan ünnepelték. Ott volt a lengyel kommunista szakszervezeti küldöttség is, annak tagjai szintén megtapsolták, de az orosz és a népi demokratikus országok delegátusai tüntetően távol tartották magukat a tetszésnyilvánítástól. Itt jegyezzük meg egyébként, hogy Walesza a jövő hónapban Philadelphiába utazik, a város polgármesterének meghívására. — A lengyel munkásvezér edesapja lengyel kivándorlóként évtizedek óta ott él — nyugdíjas gyári munkás.

A KATOLIKUS VILÁG ma ünnepli a pünkösöd napját. II. János Pál a múlt csütörtökön hazatért a kórházból, s vatikáni otthonából irányítja az egyházat. A ma délelőtti mise után megjelenik palotája ablakában és köszönti az ünneplő tömeget. Ezen kívül rádió- és tévé-beszédet is mond. Orvosai szerint a merénylet súlyosságához képest az állapota kielégítő. A pápa rövidesen a franciaországi Lourdesbe megy, de nem mint az egyház feje, hanem „gyógyulást kereső zarándokként” — mint ő maga mondta tegnap egy amerikai újságíróknak. Lourdesnek évszázados csodatevő hagyományát ilyen magas szinten még soha nem ismerte el az egyház.

CLAUDE CHEYSSON, Franciaország külügyminisztere befejezte washingtoni tárgyalásait. Az elnökkel és Haig külügyminiszterrel tárgyalt és közölte velük, hogy az új Franciaország folytatja a szövetségi politikát Amerikával, bár nem minden vonatkozásban értenek egyet Washingtonnal. A felfogásbeli különbségek — mint mondotta —, elsősorban gazdaságpolitikai síkon mutatkoznak.

VICTOR HUGÓ

AZ ALVÓ BOÁZ

Boáz pihenni tért, fáradtan elterült, egész álló napon a szérin dolgozott ma, aztán szokott helyén ledült a jó vacokra, s buzás vékák között domba szenderült.

Ez aggnak földje volt, búza- és árpaföldek; a lelke egyenes, noha a pénze sok; malmának a vize nem hordott iszapot, s kohója lángjai pokollá nem hevültek.

Ezüst szakállá volt: áprilisi patak. Sose volt szugori; ha látta a határba, hogy tallózza bolyong az inséges, az árva, „Hullásátok neki — szolt — a halászokat!”

Hű rokon volt Boáz, s gazdának is derék. Jó szívrrel juttatott, de nem pazálta pénzét; az asszonyok Boázit ifjunál többre nézték; az agg a nagy, noha a fiatal a szép.

Az aggyastán, aki az őz forrásra tér meg, muló napok közül örök napokba lép: vad láng izítja föl az ifjak szép szemét, de tiszta fény dereng szelid szemén a vénnek.

★

Igy aludt népe közt Boáz, süttött a hold, és romszerűen állt a boglyák sora szerte, s itt-ott az aratók tört csapata hevert le; és mindez régesrég, sok ezredéve volt.

Izráel fő joga akkor bírálta szállott, s a lomha föld, ahol a sátoros nomád fürkészte nyugtalan a szörnyek lábnyomát, a vízőlön miatt még lágy iszapban állott.

Ledőlve így aludt Boáz a lomb alá, mint egukoron Judit és hajdánba Jákob, a szeme csukva volt, mégis a mennybe látott, s megnyílt neki az ég, s egy álom szállt red.

Látott pedig Boáz egy óriási tölgyet, mely ágycékán fakadt s a kéklő mennybe ment. Egy nép szállt rajta föl nagy láncon, egyre följebb, lent egy király dalolt, s egy isten hunyt ki fent.

Es sutogott Boáz álomi hangja halkán: „Lehetne, hogy e törz belőlem kelne? — Nem, hisz nyolcvan éves is elmúltam. Istennem, s nincs asszonyom se már, és nincs fiai sarjam.

Rég volt, hogy akivel aludtam, az a nő az óvadért, Uram, az agyam odahagyta, s még ma is úgy vagyunk, egymásba forrva-fagyva, én félig holt vagyok, és élő félig ő.

Uj sarj születne még, új sarj az én ölemből? Mikép lehetne ez? Lehetnék még atva? Gyűntes az ifjunak minden szép hajnala, s úgy kelnek napjai az éji győzelemből.

De didereg az agg, mint nyírfa levele. Magamban élek én, hull rám az este, — sírvól lankad le özevgyi telkem a méla sírba, mint szomjazó ökör hajlik a víz fele.”

Igy sutogott Boáz a révílt éjszakába, domba hullt szemét az Urra vetve fel; s mint cédrus a tövén a rózsát, ő se látta, hogy lábánál, odább, egy ifju nő hever.

★

Mert míg ő szunyvadott, egy moabita asszony dőlt lábához, a meztelen mellű Ruth, remélve-várva, hogy vak álmat és borot a fénylő ébredés sugara elriasszon.

Boáz nem tudta, hogy egy asszony is van ott, s nem tudta Ruth, az Ur mit akar tőle-véle, az aszfödölözök friss seaga szállt feléje, és Galgala földöt az éj sohajtózott.

Felséges, ünnepi nászize volt az árnyak, bizonynal angyalok libegek szanasztét az éjben, s itt-amott valami enyhe-kék csillámlott-suhogott, talán a lenge szárnyak.

Aludt és súlyosan lélegzett ott a vén, neszével elvegyült a lány mohán futó hab. Az édes erjedés ideje volt e hónap, a lilium nyitott a dombok tetején.

Meregett Ruth, s Boáz aludt; ez volt az óra, midén setét fü közt szől tétova kolomp, a mennyég végtelen, szelid jószágot ont, s megindul csöndesen az oroszlán a tóra.

Ur és Jerimadot városa még aludt, a csillagsűrűs ég zománcos tűze mély volt, az árnyvirágokon a finom, könnyű félhold szikrázott nyugaton és föltekintte Ruth

a fátylai alól, szeliden eltűnődve: mely örök arató, mely fényes égi úr járhatott arra fönn s vetette hanyagul sarlója aranyát a csillagos mezőbe?

KARDOS LÁSZLÓ fordítása

Rössel Mordecháj:

A HATNAPOS HÁBORU

A hatnapos háboru forduló-pont volt Izráel állama és a zsidó nép életében. A színjázi hadjáratot tiz békés, viszonylag nyugodt esztendő követte, amely lehetővé tette gazdasági megszilárdulásunkat és honvédelmünk meg erősítését. Annak ellenére, hogy hadseregünk kitűnő állapotban volt, Izráeltől semmi sem esett távolabb, mint háborút kezdeni valamelyik szomszéd országgal. A zsidó állam főfeladata nem a területi terjeszkedés volt, hanem a szloványok összegyűjtése és a zsidó folytonosság biztosítása. Nemzedékünk e két nagy feladatra, csak békés viszonyok között valósulhat meg. A háboru, a zsidó nép egyes számú ellensége.

Egyiptom akkori diktátora, Nasser ezredes azonban úgy látta, hogy ideje leszámolni a zsidó állammal és elzárta a Tirán-szoros, hogy kiprovakálja Izráel reakcióját.

Izráel ekkor szinte páratlan diplomáciai offenzívát kezdett. Legjobb képviselői felkeresték Európa és Amerika államfőit, kérve közbelépésüket a háboru kiborbanásának elkerülése érdekében. Mindenki mosolygott, sajnálkozott, semmire se kötelező üres ígéretet tett, de a helyzet változatlan maradt. Az elszigetelt Izráelnek egyetlen hűségese szövetségese maradt: a zsidó nép a világ minden táján. Ez az állapot fokozta Nasser önbizalmát és úgy pózolt, mintha máris legyűrte volna Izráelt.

1967 JUNIUS 5

Hajnaltól négy óra harminc perckor szálltak fel Izráel „Mirage” gépei és két óra ötven perccel később az egyiptomi légi-haderő, négyszáz orosz „Tupolev” és más típusú repülőgépei, tíz légi-bázis nem létezett. A támadás a tiz repülőter ellen, egy időben és több irányból történt. Az egyiptomiak álmosan dörmögtek a szemüket, idejük sem maradt felemelkedni, hogy felvegyék a harcot repülőinkkel, amikor megtudták, hogy nincs légi-haderőjük.

Még hátra volt öt nehéz, harcokkal teli nap, de a háboru sorsa eldőlt. Amit általában „A hatnapos háboru”-nak neveznek, az a lényegében — kevesebb, mint három óra alatt zajlott le és annak előszáma tényezője, az izráeli légi-haderő volt.

A „világ” meggyőződéssel hitte, hogy Izráel végnapjait éli. Miként is képzelték el, hogy felveheti sikeresen a harcot az állig felfegyverzett arab országok kal? Minden idők legnagyobb tank-hada, nagyobbn, mint a hitlerista Németországé, hatszáz re-

pülőgép és katonák végtelen seregére. A világ lélegzetvisszafojtva figyelte, mi történik a Közel-Keleten. Ujságírók, rádió- és televízió riporterek hatalmas légiója tartózkodott Izráelben: Végnap-jairól készültek hiteles, helyszíni riportokat küldeni lapjaiknak. Há-lás téma volt az Auschwitzot át-élt, országalapító nép pusztulása. Megható lesz, az olvasók könyneiket törlik majd és... sajnálkoznak.

Nem így történt. Izráel őrzője másként akarta. Az ő segítségével, a nép eltökélt szándéka érvényesült: nem lesz második Auschwitz.

Es nem lett. Csodafegyverünk, az „Ejn bréra” győzött A „világ” — talán — kiábrándult, hogy nincs oka sajnálkozni fellettünk. Mert életben maradtunk.

Izráel kék-fehér lobogói lenge-deztek a negevi szőben. Kilométerek százait egyiptomi tank-roncsok, elégett jeepek, elszórt fegyverek és bakkancsok „diszítik”.

Az egyiptomiak még mindig nem ocsudtak fel a meglepetésből. Ami történt, valószínűtlen, érthetetlen volt.

HUSSZEIN TEVEDÉSE

A hásemita király, aki mindig ügyesen lavirozott és ezért sosem érte kellemetlen meglepetés, most vérszemet kapott. Ugy ítélte meg a helyzetet, hogy Izráel felszámolása elkerülhetetlen, jelen akart lenni a nagy osztozkodásnál. Lévi Eskol miniszterelnök, külön küldönc útján kérte Husszeint, ne avatkozzék a háboru-ruba és nem történik bántódása. A figyelmeztetés hiábavalóan bizonyult. Ezért, nem pedig Judea és Somron felszabadítása miatt vettük fel a harcot Jordániával is. A jordániai hadsereg megtörése három napig tartott.

Igy került birtokunkba 1967 június 7-én egész Jeruzsálem.

Ha a déli front győzelmének hősei a légi-haderő és a páncélosok voltak, Jeruzsálem elfoglalásának érdeme az ejtőernyősöké. Sok fiatalember életébe került Jeruzsálem elfoglalása. Mert utasítás volt: megkímélni a muzulmán mecseteket és a keresztény templomokat, hogy ne essen bennük kár. Ezért nem lötték a fővárost ágyúkkal. Birálták is ezért az utasítások adóit.

A fáradt harcosok — amikor meglátták a Kotel Hámrárávit, önfelédtt rohanásba kezdtek. Mindenki elsőként akart eljutni hozzá. Amikor odaértek, zokogva borultak az ódon kőekre. Két év-zred alatt felgyült fájdalom és könny szabadult fel. A hadsereg főrabijja, Tóra-tekeressel a kezében, megfujta a sófárt, mintha a messiási idők eljöttét jelezné...

Tizenkilenc évig zsidó ember nem tehetta lábát a megszentelt helyre.

Husszein elsámolta magát és ezzel megváltoztatta történelmünk menetét.

AZÓTA

tizenegy év telt el. Átéltünk még egy szörnyűséges háborút és ki tudja, közelebb kerülünk-e az annyira áhított békéhez? Mert ha volt értelme ennek a fényes győzelemnek, az egyszerű fizikai megmaradáson kívül, ezt az értelmet a béke megszerzése adta volna meg. Amikor háborusodásra kényszerítették bennünket, minden számottevő izráeli vezető ember fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy Izráelnek nem a területi terjeszkedés a célja. A területek javarésznének — Jeruzsálem kivételével — arra kellett volna szolgálniok, hogy cserébe értük megbékéljünk körzeteink országaival, népeivel.

Sokan azt tartják, hogy még béke ellenében sem szabad visszahúzódnunk a történelmi jogok alapján tulajdonunkat képező területeket, mert — szerintük — a határok kiszélesítése képezi a cionizmus lényegét.

Azt hiszem, tévednek azok, akik nem veszik figyelembe az adott lehetőségeket és egy szép, de jelenleg megvalósíthatatlan álom kedvéért késleltetik a megbékélés, a körzethez való beilleszkedés folyamatát.

A felszabadító háboru idején két különleges csoda történt: egymillió arab elmenekült és másfélmillió zsidó alijázott. Most azonban ezek a csodák nem ismétlődtek meg. Ez olyan tényező, amelyet nem lehet, nem szabad figyelmen kívül hagynunk.

A politikai józanság és fiataljaink életének a megkímélése azt diktálja: használjuk ki bölcsen a sok áldozat árán kezünkbe került területeket, változtassuk azokat békeharcon eszköz-zévé. Ne szalasszuk el ezt a történelmi alkalmat, amely értelmet adhat áldozatainknak.

POSTAI ELŐFIZETŐINK

FIGYELMERE!

1981 április 1-től

1 havi előfizetés az UJ KELETRE

82.30 sekel értékűtöbblettel adóval

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be a hónap elején. A kiadóhivatal

NŐI- ÉS FÉRFI-BÖRKABATOK

SAJÁT KÉSZÍTMÉNYEK. DAVID BLÜTNER, „Bigdáj Chen”

TEL-AVIV, ALLENBY 99 (emelet), a nagytemplommal szemben. Telefon 291693. Nagy modell- és színválaszték. Javítások és alakítások.

NYÁR 1981

A Távolkeletről RUHÁK; SZOKNYÁK; BLUZOK; KOSARAK és TASKÁK érkeztek, esedős modellek, különleges áron.

Valamint SZOBROK, festmények, bútor és műtárgyak

PAGODA Rech. FRISCHMAN 42, T. A., tel. 231665

APRÓHIRDETÉSEK

- HAMAVRIK nagytakarítás, polih és feregirtás lakásokban, engedély 1250. telefonnal 313399, 310030.
- SURGÖSEN! keressünk 1-2 és fél hérlakásokat Haifa körzetében. 04-662773.
- RAMAT HANASZIBAN 4, étkezősarok, dolgozószarok, teraszok és pluszok, II. em., oszlopokon. Lakberendező tervezés. 03-845138, 03-296613, ünnep kivételével.
- 30.000 — plusz százalek, plusz jármű kezdeményezőpéseknek, akiket kiképeznek eladási igazgatóknak. 03-622782.
- „NAVA” fodrászat keres kitűnő fodrászokat és főnököket jó feltételekkel. Tel. 234904.
- SZAKÁCSOT keres grillhez haifai román étterem. Részbeni foglalkoztatás is lehetséges. Tel. 04-643409, 04-231269.
- RAMAT-GANBAN 2 és fél, étkezősarok, II. em., rendezett 52.000 dollár. Tel. 703498, szombat kivételével.
- KIADÓ lakások Haifán: Hádaron, Nevé Sábanban és a Kármelon, 1-4 szobások, esetleg telefonnal és butorral. „Taoz”. 04-662773.
- KIADÓ lakások a Kirjakban, 1-4 szobások, lehetőség telefonnal és butorral. 04-662773.
- KIADÓ 2 és fél szoba telefonnal a Levontin u. „Taoz”, 04-662773, Hana.

SÁVUOT ÜNNEPÉN

Mennyi várakozás előzi meg ezt az ünnepet, Istennem, mennyi izgalmas várakozás. Már pézszách második napján kezdjük számolni a napokat, az első kalász lengetésétől a negyvenkilenc napot. Sze-mink elöti teljesül ki az izráeli nyár a maga pazar pompájában, virágfák és állatfelhők borítják be eget és földet amíg a kenyér teljes beérésére a háladási új áldozatát, teljes szívű áldozathozatalát kívánja és kapja meg a földet művelő Izráel népétől.

De ez a nap volt a szengék ajándékozási napja is. Még elögon dolmi is szép, mint vonultak öseink a Szentély fennállása idején Jeruzsálem felé, hogy minden gyümölcsüknek legelsőjét és leg-szebbjét ajándékuak bemutassák annak, akinek áldása, esője, nap-ja fákjakra fakasztotta az izletes gyümölcsű gyümölcsök egész ar-rát. Egy ország ujjongott ezen-ken a napokon, felvirágozott sze-kerek és állatok vitték a hálás szív ajándékát, zenével, dallal töltve meg a Jeruzsálemba veze-tő utakat. A szent várost dícsérő szoltárok hallatszottak minde-miütt, ahogy Jeruzsálem hegyeireh közeledtek, már előre boldogan at-tól a püanattól, amikor a Szent-élybe érve letehetik ajándékuak-t s, hogy ok is adhatnak valamit annak, akitől mindig csak kértek, imádkoztak és bőséggel kaptak. Hálából a földért, a házért, a bé-keért, hálából a múltért, a je-lenért és rímánködva a jövőért.

Az egyiptomi nyomorúságtól kezdve elmondták ott Isten min-den segítségét és így imádkoz-tak: Kihozott bennünket az Örök-kévaló Egyiptomból, erős kézzel, kinyújtott karral, félelmetes o-sadák közepette. Elhozott bennün-ket erre a helyre, nekünk adta ezt az Országot, ezt a tejjel és mézzel folyó földet. Es most, ime, elhoztam annak az első termését ezidén is annak a földnek, amely-et Te adtál nekem, Örökkévaló.

De emlékeztet bennünket ez a nap népünk történetének legna-gyobb órára, a Tiz Parancsolat megadására is. Ekkor történt, azon a hajnalon, hogy megha-sadt az ég és tegalmas, ideget fa-szító várakozás után a Színáj hó-gyéről megszólalt az Isteni szó-zat. Már előbb érezték, hogy min-den, ami eddig történt, minde-mind előkészület volt csupán erre a pillanatra, amely itt most meg-valósult. Már Egyiptomban erre készültek és tudták, hogy nem a rabmunkából való szabadulás a cél, hanem Isten szolgálata, a vál-lalt hivatás. Érezték, szinte tud-ták, mégis, amikor megvalósult, a megdöbbsent boldogság szívükbe szorította a szót ott a Színájban,

A beteljesült várakozásoknak ünnepe ez a nap, az volt és az is maradt a mi számunkra. Egész éj szaka virrasztunk ezen a napon: a Törvény tanulásával várjuk ki a hajnalt, hogy mint egykor, most is a nap első sugarával fo-gadhassuk a Tiz Parancsolatot, Isten felénk szálló szeretetének szavát. Es hiszünk abban, ami-ben gyermekkorunkban hittünk, hogy ezen az éjszakán, ha egy pillanatra meghasad az ég, min-den kívánság teljesül, amit ab-ban a pillanatban kívánunk. Es már készen is van a mi kívánsá-gunk, amit egykor öseink a Szent Templomban imádkoztak: „Te-kints le ránk szent hajlékodból, az égből Örökkévaló és áldd meg a te népedet, Izraelt és ezt a tejjel mézzel folyó földet, amelyet nekünk adtál, ahogy azt egyszer megígérted.”

Chág száméché Dr. Berg József

1.) JEAN CA MUNKAT tett az Ot nap megbu vel, Valer nel, aki es — mint moru, me Nem csak hagynia a termeit, h egész hely nak tünik elképzelés szándékait zásra áhi pedig vak aki szem akarta ál manyokat a nyári m gárdatisz nyeg, se gés, se leg most kasszák mithat. A a melank la vie! A ladjával már-már magát, v nak és eg minden e volna ige Ez teszi melanköl mondotta az ember Persze előzmény hveit tal emelt főv Dehát a és — ug sem aka vétel ler Ő is. Ha tek benn hatalmat ve nem. manyait, most — san — hogy az Az ujj sére, m elvesztes tá: „18 Chanona helyzete Elysee meg.” A saj Mit d deste J tam se válaszol zemei cioraszá perccel számolá ta után Sem a köztárs gatta r — érde képzelt lesznek lemetle Erthe modott gyöngé számar atomko igen ke bár, a ket, ko gadni. forszir vancsi tosan rázni o 22. óra ni.” hagyta óta” — ber, a gát ar lág do sába, tam, n néztem az ut

1.) A KISPOLGÁR

Rappaport Ottó:

N A P L Ó

JEAN CAU. A PARIS-MATCH MUNKATÁRSÁ interjú készített az Ötödik Köztársaság nap megbukott, vesztes elnökével, Valéry Giscard d'Estainggel, aki egy héttel bukása után — mint mondja — nagyon szomorú, mérhetetlenül szomorú. Nem csak azért, mert ott kell hagynia az Elysée-palota fényes termeit, hanem azért is, mert az egész helyzet végtelenül ostobának tűnik. Nem értették meg az elképzeléseit, nem fogták fel a szándékait. Mindenáron változásra áhítottak, az az áhítozás pedig vak volt... A Nagy Ember, aki szemmel láthatóan vissza akarta állítani a királyi hagyományokat, most itt áll egyedül a nyári melegben, egyetlen szál gardatiszt nélkül, se piros szőnyeg, se diszlepcs, se dobpergés, se himnuszok, valószínűleg most már az emberevő Bokasszak ékszerreire se igen számíthat. Az egész „gloire”-ből csak a melankólia maradt meg. C'est la vie! Az ember ott ül kis családjaival az elnöki palotában és már-már Napoleonnak képzelet magát, vagy valamelyik Lajosnak és egyik napról a másikra minden elillan, mintha sose lett volna igaz. Kellemetlen dolog. Ez teszi némileg érthetővé a melankóliát, amelyet — mint mondotta — végeredményben az emberek vaksgága idézte elő.

Persze, a nem éppen szerény előzmények után, legalább is a hívei talán elvárták volna, hogy emelt fővel hagyja el az Elysée-t. Dehát a családások korát éljük és — úgy látszik — a volt elnök sem akart, vagy nem tudott kivétel lenni. A király meztelen. Ő is. Ha voltak is hívei, akik hittek benne, hogy bukottan is, a hatalmat elveszítve bár, de törve nem, megőrzi a grand hagyományait, emlékeit, azoknak is, most — ugyancsak melankólikusan — kell tudomásul vennök, hogy az ő királyuk is meztelen.

Az újságíróknak arra a kérdésre, mikor tudta meg, hogy elvesztette a csatát, ezt válaszolta: „18 óra 30-kor. Falumból. Chanonathól közölték velem a helyzetet. 19 órakor pedig az Elysée palotából telefonáltak meg.”

A saját faluja is elhagyta. Mit csinált Ön ekkor — kérdezte Jean Cau. „Nem hallgattam se rádiót, se televíziót” — válaszolta a nagy ember, akinek szeméi előtt mindig csak Franciaország sorsa lebegett. Egy perccel az első szavazat-összeszámolás eredményének megtudása után már semmi se érdekelt. Sem a gloire, sem a nép, sem a köztársaság. „De miért nem hallgatta meg legalább a híreket?” — érdeklődött az újságíró. „El képzeltem, milyen kommentárok lesznek majd és ez, ugyebár, kellemetlenül érintett volna.”

Érthető, ugyebár, a kifinomodott érzékű, hiperraffinált, gyöngéd és költői hajlamú férfi számára, aki két vers között atomkohót szállított Iráknak, igen kellemetlen lett volna, ugyebár, a nemcsiszolt megjegyzéseket, kommentárokat végighallgatni. „Mégis mit csinált?” — forszírozta tovább a dolgot a kíváncsi természetű újságíró. „Pontosan 19.30-kor leültem vacsorázni családommal és pontosan 22. óra 30-kor lefeküdtem aludni.” Na és aztán? — Nem hagyta magát az újságíró. „Azóta” — mondotta a nagy ember, aki hivatottnak érezte magát arra, hogy beleszóljon a világ dolgaiba, az emberiség sorába. „Egyetlen lapot sem olvastam, nem halgattam rádiót, nem néztem televíziót”. Úgy látszik, az újságíró nem hitte, hogy

mert még egy utolsó próbálkozást tett: „Semmit, semmit?” „Semmit” — zárta le a volt huszonzhanyadik Lajos a beszélgetést.

Ebben az egy szóban összefoglalta a lényegét. Azóta, amióta meghallotta falujából a vereség híreit és pontos időben, mint máskor, leült vacsorázni és még pontosabban lefeküdt aludni, — nem maradt semmi. Pontosabban valami mégis. Előljede, példaképe, Napoleon azt mondta, milliók életére köpök én. Ezt a nagy hagyományt ő is híven követi, megőrzi: Franciaország akár fel is fordulhat, az isten-áldotta nép akár meg is dögölhet, őt, Giscard d'Estaing-t, semmi sem érdekli tovább, nem nyitja ki a rádiót nem nézi a tévét, pontosan leül vacsorázni és még pontosabban ágyba fekszik. Neki rendszeresen táplálkoznia, aludnia, pihennie kell...

Ez van. Az utolsó Napoleon egy kékruhás, kékinges filiszter, párizsi kispolgár.

2.) A NYITOTT KÖNYV

A minap különleges kiállítást nyitottak meg a Bét Hátfuoc csarnokaiban. Bemutatják az 52, selyemnyomású „tűzkönyveket”, amelyeknek költői szövegét Abá Kovner partizánköltő, a vínai gettó egyik lázadója írta, művészi illusztrációit pedig az oknizsai születésű Dán Reisinger alkotta. Egy lengyel és egy magyar zsidó — együtt. (Egyetlen család 400 ezer dolláros adománya tette lehetővé a kiállítás megvalósítását.)

A közös alkotás címe nem egészen eredeti. Bialiktól származik. Azzal a különbséggel, hogy Bialik szerényebb volt. Ő, tudniillik, egyszóamban írta meg prózai epopeáját; a „Tűz könyvét”, amelyben arról a tűzről szól, amely a Szentély felgyújtásának első éjszakáján tört ki és azóta is emészt, égeti, pusztítja a zsidó népet. Abá Kovner többre vállalkozott: a Tűz Könyveit írta meg. Pontosabban a zsidó mártírium egész történetét foglalta össze. A zsidó nép két-ezer esztendő kinszenvedésének 52 momentumát ragadta ki, ezekben látva a zsidó mártírium összefüggő fejezeteit, — a második Szentély pusztulásától az aushwitzi kemencékig. E momentumokban látta a zsidó nép két-ezer éves hontalanságának, bolyongásainak, mártíriumának legkifejezőbb, összefoglaló csúcspontjait, válság-pillanatait, mélysegeit és magasságait.

Az avatott szakemberekre bízom, a közös alkotás költői és képzőművészeti — minden bizonytalansággal — valórejjeinek, erőneinek szakszerű értékelését. A magam részéről csupán szubjektív szorongásaimnak batorodom némi kifejezést adni. Nem tudom ugyanis, mi lesz velem, ha a kislányaim elmennek a Bét Hátfuocba és megnézik az 52 költői-művészi tablót, hiszen amúgyis alig tudok helytállni kérdéseik mind fokozódóbb pergőtűzében. Már hallom méltatlankodó haragos, számonkérő, csalódott kérdéseiket: milyen 600 ezer magyar zsidó égett el Auschwitzban? Hol van a doricsi kórház, amelyben élve égetek el a munkaszolgálatosok? Merre van a cservenkai tömegsír, a bőri rézbánya? Hol volt, hol nem volt az újvidéki vérfürdő, a dunaparti öldöklés, a váradgettó, a nagysármási tömegsír és a többi dolgok, amikről

lő feltűnteti mindkét kereszténhadjaratot, többször Kovnot, Vilnát és Varsót, a worms, a kiseneyi és dél-arábiai pogromokat. Csak a magyar zsidóság pusztulásáról nem esik szó. Mintha soha nem is létezett volna magyar zsidóság, mintha ezt a törzset elkerülte volna a vész. Mit válaszolhatok erre? Abá Kovnernek, mint lengyel zsidónak, természetesen joga lett volna csak a saját törzséről, csak a lengyel zsidóságról költeményt írni. Ebben az esetben senki nem kérhetné volna tőle számon semmit. Csakhogy művének címét egyes szamban kellett volna megfogalmaznia: a Tűz könyve. Ő azonban a jelek szerint, a zsidó nép egészének egyetemes mártíriumát akarta felmutatni 52 különálló tablóban, amelyekben nem csak kronológikus sorrendben szerepelnek a különböző korok, századok, hanem szembetűnő az a törekvés is, hogy szétszórattatás minden ágazatát, összes töredékét egybefogja. Ha fordítva történik és egy magyar zsidó írta volna a verseket és Abá Kovner rajzolja hozzá a képeket és a lengyel zsidóság marad ki belőlük, ő aligha törődött volna bele. De, úgy látszik, már megszoktuk, tudomásul vettük, sőt valahogy talán természetesen is tartjuk, hogy a magyar zsidó törzset mindenből kihagyják. De hát, ha ambícióink nem is terjednek addig, hogy törzsi listával induljunk a Kneszet-választásokra, azt azonban mégis megköveteljük mindenkitől, hogy legalább ott, ahol a zsidó nép egészének szenvedéseiről, kinhaláláról van szó, ne felejtsek ki a 600 ezer magyar zsidó mártírt egy olyan létesítményben, amely az összes törzsek Házának hirdeti magát. Mert nem tűrhetjük tovább, hogy ebben a házban, amely a diaszpóra házának, tehát az egyetemes szétszórattatás hajlékának címevel kérkedik, hivalkodik, kizárjanak bennünket. Mégpedig ilyen hallatlanul sértő, brutális és megdöbbentő módon. Nem csak az én lányaim, de más magyar-zsidók gyerekei is joggal mondhatják szüleiknek, hogy mindaz, amit ők, szüleik a magyar zsidó törzs megvalósításáról meséltek, csupán fantáziatlan hazugság. Mert előtűnik a Bét Hátfuocot joggal az abszolút tekintély, a vitathatalan illetékesség, hiszen ezzel a céllal létesítették, hogy összefoglalja, egybetömörítse mindazt, ami a szétszórattatás közösségeinek életútjában a leglényesebb, tehát megőrzésre érdemes, jogosult érték. Az pedig, amit a mi törzsünk alkotott, az ő szenvedéseinek sem — nincs nyoma a Bét Hátfuocban, ergo nem lényeges, nem méltó figyelemre, megőrkítésre.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban már egyszer kifejtettem, hogy e megalázó, vérg sértő, elviselhetetlen helyzetért igazságtalanság lenne csupán másokra hárítani a felelősséget. Minderről legelső sorban mi magunk tehetünk. Ha figyelembe vesszük, hogy más közösségek már súlyos milliókat, sőt százmilliókat hoztak össze azért, hogy törtenelmi, szellemi jelenlétüket bizonyítsák, mi pedig azon vitatkozunk, minek kell, mert kell 50 ezer dollárt kidobni egy múltó kiállításra, — akkor világosan kidomborodik a magyar zsidóság szervezetalansága, cselekvésképtelensége és — végső elemzésben — érdektelensége. Épp a napokban nyitottak meg a Bét Hátfu-

ocban egy kiállítást az 57 ezer főnyi inuiai zsidókról. Senki sem mondta, hogy nem érdemes erre pénzt kiadni. Megcsináltak és százezrek nézik meg nagy érdeklődéssel. Már annyit irtunk, beszélünk, gyűltünk, tanácskoztunk Bét Hátfuocot ügyben, és még mindig sehol semmi. Egyedül a maroknyi bécsi magyar zsidók adtak ragyogó (de megszegyenítő) példát. Őt perc leforgása alatt — tessék ezt szó szerint venni — csupán néhány ember tízezer dollárt adott össze a magyar-zsidó kiállításra. És többet is adtak volna, de én nem engedtem, mert ez azt jelentené, hogy kiegyezünk, tudomásul vesszük, sőt igazoljuk a nagy többség közömbösségét, a magyar-zsidó szervezetek tehetetlenségét.

Mint magánember, mint családapa felhívtam a Bét Hátfuocot igazgatóját, Sájke Weinberg urat és csupán a saját nevében közöltem vele: szívem mélyéből tiltakozom, hogy a diaszpóra házának cégtáblája alatt Abá Kovner olyan művet állítson ki, amely ellentétben áll a sajátmagadta címmel, a háznak a rendeltetésével. S minden alkalmat fel fogok használni arra, hogy mint egyén minden úton-módon tiltakozzam a magyar zsidóság semmibevétele ellen. Jól tudom persze, hogy mindez nem elég az üdvösséghez. Itt most az egész törzs cselekvő összefogására van szükség, hogy némileg is rehabilitáljuk magunkat nem csak mások, de saját gyermekeink előtt is.

3.) BÚCSÚ A TEGNAPTÓL

FELSZINESEN, LATSZATRA BÉCS ALIG VÁLTOZOTT. Különöse a házak homlokzata, eléggé kopott, elhanyagolt, mégis megőrizte szépségét, mint az a szépasszony, akinek válogott kalandjai elegendő magabiztosságot kölcsönöznek ahhoz, hogy ne krémekkel és pudrékkel vegye fel a harcot az idő múlásával. Bécs is bizonyára úgy érzi, a kozmetika, a legkorszerűbb is, csak hangsúlyozná ráncait. A lassú öregedés nem túlságosan zavarja, az emlékekkel védekezik a korral járó esetleges lelki válságok ellen. Kissé úgy viselkednek, járnak-kelnek, mintha öfélése, a császár ott ülne a Burgban, hiszen a díszletek, a kellek megmaradtak, csak éppen egy idegen társulat próbál bennük... A kávéházak teraszain ülő emberek révedezve né-

zik az utcát, mintha csak arra várnának, hogy kedvenc színészeik újra megjelenjenek a színen...

A Dóm előtt régi fiúkerek, konflisok, batárok várnak a sétakocsizókra. A Práter olyan, mint ha a londoni szín lenne az ember tragédiájában. A habos kávéhoz friss, ropogós zsemle adnak. A Grinzingben folyik a bor, az emberek lassan járnak az utcákon, ráérősen, kényelmesen, az egész egy nagy bála hasonlít, amely lomhán, álmosan mozog a Kék Duna keringő ütemeire. A járda-utacává átalakított Kaerntner-Strasse olyan, mint egyetlen hosszú, fényes kirakatokkal szegélyezett kávéház, melyben — különös — nemcsak finom török-kávé, habcsókot és süteményt lehet kapni, hanem drágagyöngyöket, ékszereket, selymeket és mindent, amit a szem megkíván. Az Operából szmokingos urak és hosszú estélyiruhás hölgyek jönnek és sétálnak végig az asztalok között. Az egyik, átalakítás alatt levő üres kirakatba, mint valami rögtönzött színpadon, beáll két hosszuhajú, hanyag eleganciájú fiatalember és Bach kettős hegedűversenyét játsszák. A közönség félkörben állja körül a koncertet és lelkesen megtapsolja.

Mintha itt megállt volna az idő. De talán mégsem. Egy józannak igazán nem mondható, valódi bécsi huligán, mit sem törődve a bachi áhitattal, asztalról asztalra ugorva végigtáncolja a piszok tekintetben a Dizingoffal vetélkedő utca-kávéházat. Ha Ferenc Jóska látná, kitérne hitéből.

Persze, mindez csak látszat, mert a mosolygó felszín mögött ott lappang az éber figyelem különös feszültsége. Hegyeshalom nemcsak két ország, hanem a két szembenálló világrendszer forró határa. Bécs talán a legbarátságosabb, mosolygós érintkezési pont, ahol Kelet és Nyugat jóviális arc mögött ugyan, de gyanakvoan kémleli egymást — pattanásig feszült várakozásban, készülődsében.

Ezen a furcsa hidon, amelyen egymáshoz átnéznek a szembenálló, de derűs arcot vágó felek, bőségben, jólétben, gazdagon él hét-nyolcezer zsidó, aki a környezet függvényeként, azt bizonyos mértékig tükrözve, — ugyancsak átjáró állomás, összekötő kapocs keleti és nyugati testvéreik között. A bécsi zsidók

meleg szívvel, tapintatos bölcsességgel végzik közvetítő szerepüket, emberfeletti, de kilátástalan erőfeszítéseket téve azért, hogy megőrizzék a fényes múlt nagy hagyományait. Azt, ami Bécsben a legértékesebb, irodalom, művészet, tudomány, jórészt zsidók alkották. Mégis a zsidóság itt már csak egy zárt sziget és ha az üzleti életben, vagy a kávéházakban el is vegyülnek az osztrákokkal, utóbbiak szeméből kiolvasható a nem is annyira rejtett kérdés: mit kerestek ti itt?

Találkoztam e kérdés láthatóbb, tapinthatóbb megfogalmazásával: elegáns belvárosi házak liftjében, lépcsőházakban, szépen kifaragott horogkeresztek világosabban, érthetőbben fejezik ki a helyzetet, minden okoskodó magyarázatnál. Hiába is törlék le a horogkereszteket, azok mindig újra meg újra megjelennek. A bécsi zsidók ezt nagyon jól látják, érzik tudják. Mégis, miért élnek ott? Mindenki megvan a maga egyéni magyarázata, mely mind ugyanabból a forrásból táplálkozik, ha nem is abból a régi elvből, hogy ott a hazám, ahol jól érzem magam, mert meg csak nem is érzik igazán jól magukat, de legfeljebb abból a változott elvből, hogy ott a hazám, ahol az üzletem, a pénzem, a lakásom. Hol lelkiismeretét nyugtatva, hol magyarázkodva, önigazolóan, sokan mondják, csak a nyugdíjkor elérésére várnak, aztán Izraelbe költöznek. Már lakást is vettek és addig... újjáépítették a gyönyörű, pazar zsidó kulturcentrumot, ahol kóser vendéglő, óvoda és elemi iskola működik. Büszkén mutogatták és mi vegyes érzésekkel, de meghatottan hallgattuk a tanítás előtti reggeli imát, kifogástalan héber kiejtéssel énekelt izraeli dalokat. Ugyanebben az épületben fényes pompájában ragyog a szépséges Főtemplom, és a kántor csodálatos hangja mint-oh a messiás múltból szólna a váradi, szatmári, munkácsi elnémult templomok mélyéről.

Nem tudom miért, de a szép bécsi templomban, a kedves, melegszívű és áldozatkész bécsi zsidók között mély szomorúság ül meg a lelkeket. Mennyi nemes igyekezet, mennyi áldozat és erőfeszítés, mennyi teremtő energia, — lássuk be, sokan be is látják, — mindhiába. Egy kor zárult le végérvényesen, egy világ tűnt le visszahozhatatlanul. Már csak a lélek gyertyafénye pisllákol. Váihá megmutatná a bécsi zsidóknak a kivezető utat.

A tegnaptól pisztollyal búcsúzó Stefan Zweignak nem volt hová mennie, de nekik van...!

SAVUOT, A ZSENGEK BEMUTATÁSÁNAK UNNEPE

Tel-Aviv-i iskolásgyerekek hagyományos öltözékben, sarlóval, kékével a kézben ünnepi táncot mutatnak be.

Három izraeli szolista a Filharmónia hangversenyén

Az Izraeli Filharmonikus Zenekar 10. számú bérleti hangverseny-sorozatát Klaus Tennstedt, a kiváló karmester vezényli és három szolista lép rajta föl.

CHAJIM TAUB

Chajim Taub, a Filharmónia koncertmestere, a tel-avivi bérleti koncertek öt első hangversenyén (június 4-től) és a július 9-i jeruzsálemi koncerten lép fel. A műsoron Beethoven és Blacher művei szerepelnek.

A másik szolista Menáchem Breuer, helyettes koncertmester, a tel-avivi 6-7 számú bérleti hangversenyeken (június 14. és

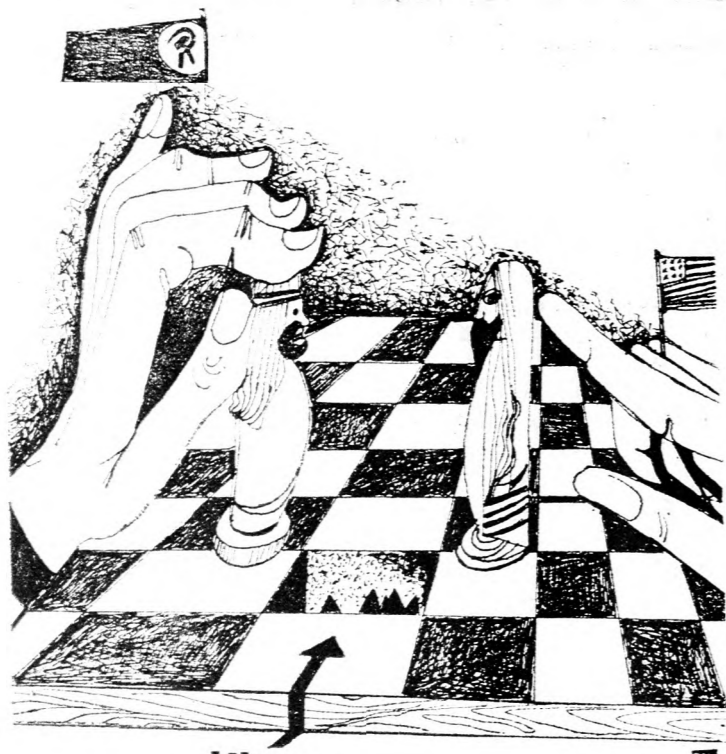
15-én), valamint a harmas sorozat 9. koncertjén (június 18-án), végül a haifai 4-es sorozat 6. számú koncertjén (június 21-én) szerepel szolistiként Mozart és Mahler műveivel.

A 10-es sorozatot Dániel Hoexter zongoraművész zárja le, június 20-án Tel Avivban a 8-as hangversenyen, június 16-án és 17-én Haifán az 1. és 2. sorozat 9-es hangversenyén, melyek műsora Dvorzsák és Mahler művei szerepelnek.

Daniel Hoexternek Pártos Ödön a tanára, s az akadémia után a legnagyobb európai művészeknél tökéletesítette a tudását. Ma előadója a berlini Zenei Főiskolának és Európa legjelesebb zenekaraival lép föl. Klaus Tennstedt a Hamburgi Rádió zenei vezetője és a londoni Filharmonikus Zenekar vendégkarmestere, ma a világ egyik legkiemelkedőbb karmesterének számít. 1971-ben szökött Kelet-Németországból, ahol már elismert művész volt és sok más országba kapott meghívást. Egy nyugati turnéján megtudta, hogy a kelet-német hatóságok nem hajlandók meghosszabbítani az útlevelét, s ekkor lemaradt. Az Izraeli Filharmóniával már két évvel ezelőtt is fellépett.

Fux Pál heti rajza az Uj Keletnek

LIBANONI SAKK-JÁTÉK

Libanon

A jeruzsálemi rajzoló valahogy így képzelte el a libanoni helyzetet, amely ha jól meggondoljuk, még e rajznál is bonyolultabb, hiszen „a libanoni helyzetben” nyakig benne vannak a szíriaiak, a palesztin terroriszervezetek, a libáni segély-csapatok, az arab világ bonyolult érdekszövetségei és nem utolsósorban a Szovjetunió, amely noha „nagy és békeszerető”, de azért örömmel könyvelne el egy újabb közelkezeti konfliktust, annak minden veszélyével és bajával.

A rajzzal kapcsolatban talán csak az az vitázni, hogy a Mőzes zsakkálú zsidót épp olyan bábnak képzelte, mint az arab-figurát. Ez nem felel meg a valóságnak, hiszen épp az a baj, hogy egyes izraeli vezetők okosabbnak vélik önmagukat a legokosabbknál és pártérdekekből, személyi elbizakodottságból, — no meg ne felejtjük el, a választási kampány teljében vagyunk, — tehát, győzelmi vágyból, olyan „öntevé-

kenységet” fejtenek ki, amelyről néha még az amerikai barát is csak utólag értesül.

A „libanoni sakk-játékból” a veszélyes sülyesztő a legigazabb motívum, hiszen melyik háború nem rejt magában ilyen láthatatlan, vagy nagyon is átlátszó szakadékokat, amelybe az agresszor épp úgy belezuhanhat, mint a saját életét és hazáját védő katonát?

Es hogy Libanon tele s tele van ilyen alig látható politikai és katonai sülyesztőkkel, az bizonyos. Tehát jobb, sokkal jobb lenne, ha az a két kéz, amely — állítólag — a háttérből irányítja ezt a veszedelmes sakkjátékot, nem előre tolná a bábukat, hanem — ellenkező irányba, — hátrahúzná mindkettőjüket, hogy minél messzebbre kerüljenek egymástól és a kátyútól. Már csak azért is, mert messzebből megváltóznak a perspektívák, józambábbá válnak a határozatok.

Senki ne sakkozzék velünk! — Felmöttek vagyunk!

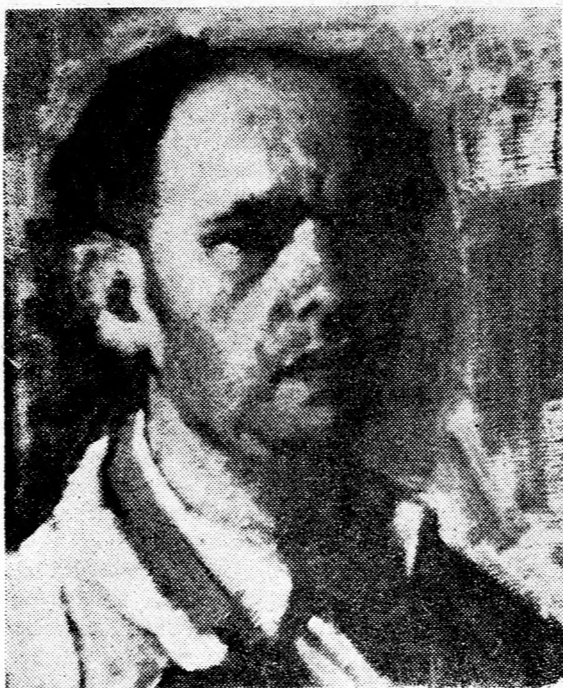
Interju az ország legerényebb festőművészeivel:

«A hirnév nem érdekel...»

R. Adler Adolf a minap érkezett hazra Franciaországból, ahol két kiállítása volt. Párizsban, a Rási emlékére létesített zsidó kulturális központban és a marseillei „Álef” galériában mutatta be a képeit.

Tizennyolc éve él az országban, de eddig alig tett valamit azért, hogy megismerjék a nevét. Összesen két kiállítása volt. Szü-

meltatta munkásságomat — a hirnév különben nem érdekel —, el is adtam a képeimből, de számomra mégis az jelenti a legtöbbet, hogy az egyetemisták, a kiállításomon járt zsidó fiatalok megrendültek a munkáim láttán. Azoknak tolmácsolom tehát a vézskorszak kiméletlen üzenetét, akik akkor még nem is éltek és apáiktól talán kevesebbet hallot-

R. ADLER ADOLF: ÖNARCKÉP

kebb közössége, a magyar jisiv felfigyelt a művészetére; Nordauidíjjal tüntették ki.

— Ez véletlen volt! — mondja R. Adler Adolf, aki bezárkózva él a kisvilágában, rison-lecioniműtermében és zsidó tematikájú képeket fest.

A művész 63 évvel ezelőtt született egy Szatmár környéki faluban, Vetésen, s második elemista korában derült ki, hogy páratlan rajzkészséggel áldotta őt meg a teremtő. Azóta egyfolytában dolgozik. Gyerekember volt még, amikor a szatmári zsidók keresett portréfestővé avaták — megélt a képeiből —, aztán jött a háború, kikerült a frontra, de fegyver helyett mindig ecset volt a kezében. Hitlerellenes plakátokat festett, s büszkén mondja, hogy így harcolt a fasizmus ellen.

Hazatérvén — még mindig csak autodidaktaként — kiállította zsengéit Kolozsváron és anynyira méltányolták a nyers tehetségét, hogy azonnal a főiskola negyedik évfolyamára vették fel. De ha valaki megkérdi, ki a mestere, nem a főiskolai tanárait említi, hanem Mohi Sándor szatmári festőt. Neki hálás, amit tud, lényegében tőle tanulta.

A zsidó világot belülről ismeri — maga is járt jesivába — s megélt a vézskorszakot is. Annak a rettenetes élményvilágát ábrázolja. Hogy milyen iskola kánonját véli kötelezőnek önmagára nézve? A szimbolikus expresszionizmust.

— A részletek ábrázolásától eltekintek, csak a lényegre török és a kifejezőmód tömörségét tartom a legfontosabbnak. Franciaországban szép sikerem volt — a művészi sajtó is melegen

tak a történekről, mint amennyit én megpróbálok kifejtetni — mondja a művész, s nyomban olyan mozdulatot tesz, amelynek értelmre, hogy talán öndicséretnek tűnik az elhangzott pár szó, tehát eredeti hangján folytatja:

— Aki annyi ideje fest, mint jőmagam, az már pontosan ismeri saját fogvatfokosságait. Az a célom, hogy ezek egy részét leküzdjem és végre megtanuljak festeni. Jól. Igaz felelősséggel.

— Mit akar ezel mondani? Hogyan kell ezt érteni?

— Eddig nem bántam elég csinján a színekkel. Most ismerem fel, nem is olyan régen, hogy a festő a színek által is bőbeszédűvé válhat. Ettől irtódom... Itt van például ez a kép. Klézmerellenes plakátokat festett, s büszkén mondja, hogy így harcolt a fasizmus ellen. A mozdulataik és a tekintetük által mutatott be, hogy másokat mulattatnak, de ők maguk végtelenül szomorúak. Nos, akkor a leghatásosabb a kép, ha a színek nem tobzódnak a vásznon. Akkor sugárzik belőlük a belső melegség, amely nélkül nem is igazi klézmerék...

Végül ezt mondja: — Milyen szívesen ábrázolnám én a mai zsidó életet, ha valamivel fiatalabb volnék! No nem baj, van így is elég témám. Jó képeket szeretnék festeni, de nagyon meg kell emberselnem magam...

Lanunk hasábjain való reprodukálás céljából elkértük a nagy tehetségű festőtől marsellei kiállításának katalógusképét és azzal a jó érzéssel bucsuztunk a mestertől, hogy R. Adler Adolf nem ok nélkül szerény festő. Van mire szerénynek lennie.

BENEDEK PÁL

NAGYSZÖLLŐS ÉS KÖRNYÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT

Natanján, az Ohel Sém termében, — 1981 június 14-én, vasárnap délután 3 óraor tartjuk.

A V Á A D

CSENGER, PORCSALMA ÉS VIDÉKE ÁZKÁRÁJÁT

vasárnap, június 14-én, d. u. 5 óraor (14 ביוני) tartjuk a jeruzsálemi Cion-hegyen.

MEZEI ANDRÁS:

Menora

Az ég alatt a hét toronyban, mintha egyszerre gyúlna lángra hét sisak és Dávid palástja hétszeresen mintha aranyban lángolna föl a virradatban.

Mind a hét láng áll az időben nyugított karokkal egyenlően. Napnyugta és a felkelő nap félköríven együtt ragyognak komor, fenséges nyugalomban, hét tűz-sisak a hét toronyban.

Tornyok alatt Báth-Sheba jár-kei. Tornyok fölött áll Lea, Ráchel.

Intés Kafkától

Nem a Kastély, a rettegés az ördög manővere. A torony árnya súlyosabb akár a torony köve.

CERNAT ILÁNÁ: ÁLDÁS

CERNAT ILÁNÁ kiállítása

a Bruno Galériában, Tel-Aviv, Ben Jehuda 64

A Bät-Jámban élő, ismert és tehetséges festőművész ez alkalommal is hű szurrealista stílusához. Ennek a tárlatának jellemző vonása azonban az előzőekkel összehasonlítva az, hogy témája változatosabb és könnyedebb, kevésbé drámai. Több benne az életigélés, az életkedv és a gazdag, tavaszi, világos színek. Az egyszerű embertömegek jelenléte és mozgása előnyösen emeli ki a tárlat látványosságát, népies vidámságát, mosolygós tavaszi hangulatát

A világos színek egymásra és egymás mellé való gondos elhelyezése is kiemeli a festőművész optimizmusra hajló beállítottságát. Megvan benne a képesség, a művészi hozzáértés, hogy távol tartsa magát az utóbbi időben oly divatosá vált hangos színek gondatlan és zavaró egymásra halmozásától.

Erről a kiállításról el lehet mondani, hogy derűs, lelkes tavaszi ragyogás.

A mellékelt ÁLDÁS című képen a világűrbe felnyúló kezek meghatóan fejezik ki a művész vágyát az emberiség nevében egy jobb, boldogabb világ után.

m. g.

GYERGYÓSZENTMIKLÓS (GHEORGHENI) ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK

ÁZKÁRÁJÁT

1981 június 17-én — 17 ביוני — szerda, délután 4 óraor tartjuk Jeruzsálimban, a Cion hegyén, a Mártef Hásoában.

Személyes értesítést ezidén nem küldünk.

A V Á A D

BESZTERGE, NASZÓD ÉS KÖRNYÉKE

Izraelben élő elszármazottai, városaink és a környék mártirjainak

ÁZKÁRÁJÁT

ה'תשמ"א hétfőn, 1981 június 15-ikén — 15 ביוני ש.ו. — délután 5.30 óraor tartjuk a bné-bráki nagytemplomban, Rechov Rabbi Akiba.

Baráti találkozó 4 órátá.

Szium Misnájot csütörtökön, 1981 június 18-ikán, este 8 óraor — 18 ביוני — Mendel rabbi otthonában, Rechov Rábád 22, Bné-Brák.

A V Á A D

תוצאות מצומצמות

נציגי העיתונות העולמית הפגינה מלכתחילה, ענין רב כלפי "מיסגרת אוסיריה". נציגים רבים מאד של גדולי העיתונות, החנונו הרדיו והטלוויזיה בעולם הגיעו מב" עור יום אל הנקודות הדרומיות ביותר שבשליטת ישראל, כדי לדווח לעולם על המאורע המדיני החשוב לכאורה, העומד להתרחש. זו הפעם הראשונה בתולדות המדינה היהת אפילו העיתונות הסנימית מיוזגת בארץ.

השועלים הערמומיים של העתונות העולמית, עיתונאי-הוץ אלה נתנו כמובן גם כישוי להרגשתם על-ידי דיווחיהם המ" צומצמים. יחסיהם דבר זה מעיד על חוסר פשוטות נכון, שכן קשה באמת לקבל כסנסציה עולמית ידיעה על הסכם בדבר מתן שוהת נוספת לפליש חביב, הסכמה על פתיחת שלש התחנות עמבר נוספות. או על שיתוף-פעולה בנושא התיירות. לכן ניתן לקבוע, שהצד הסקסיי-החיצוני של המפגש עלה בהרבה על תוצאותיו המ" עשיות.

שאלת אפוא, השאלה, לשם מה היהת צריכה ממשלה על סף סיום הקדנציה שלה, לפרוץ את כל ההגנה הקולנית הזו בהשתתפות ראש-מדינה זר?

**מְרֵסֶקֶלְט
E R E D M E N Y E K**

A világsajtó képviselői igen nagy érdeklődést mutattak az ofirai csúcstalálkozó iránt. A világ legnagyobb lapjainak, rádió-állomásainak és televízió-hálózatának igen nagyszámú képviselője jelent meg a legdélibb, izraeli fennhatóság alatt álló ponton, hogy tudósítsa az egész világot erről a látszólag nagyjelentőségű eseményről. Az ország történetében első alkalommal — még a kínai sajtó is képviseltette magát.

A világsajtó tapasztalt rókaik aránylag szűkszavú tudósításokban közölték az eseményeket. Ez helyes proporció-érzékre vall részükrol, mert hiszen valóban nem lehet szenzációszamba venni olyan megállapodásokat, mint például további türelmi idő Cháhibnak a libanoni válság kérdésében, három új határállomás megnyitása, — vagy turisztikai együttműködés a két állam között. Megállapítható tehát, hogy a találkozó külsőségei messze túl haladták annak gyakorlati eredményeit.

Felvetődik tehát a kérdés, mi szükség volt egy távozás előtt álló kormányra erre a csinad-rattára, méghozzá idegen állam-fő aktív közreműködése mellett?

ÜNNEPI NAPTÁR

1981 június 7. vasárnap
5741 sziván 5

Sávuot előestéje

ÜNNEPI GYERTYAGYJTÁS:

Jeruzsálem	6.04
Tel-Aviv	6.22
Haifa	6.17

1981 június 8. hétfő
5741 sziván 6

Sávuot

RUT KÖNYVE — JIZKOR

AZ ÜNNEP KIMENETELE:

Jeruzsálem	7.25
Tel-Aviv	7.24
Haifa	7.29

UJ KELET

FUGGETTEN NAPILAP
67770 Tel-Aviv, Hárákevet 52
Tel. 330011

Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Mitterrand hazát követel a palesztinaiaknak

„IZRAEL BARÁTJA VAGYOK, DE NEM SZABAD STRUCCPOLITIKÁT FOLYTATNI”

New-York (UPI). — Francois Mitterrand, Franciaország újonnan megválasztott államelnöke a hét végén azt mondta a New York Times munkatársának adott interjú során, hogy a palesztinaiaknak is hazát kell biztosítani, és hogy nem reálisak azok az izraeliek, akik úgy vélik, hogy a palesztinai probléma nem létezik.

Mitterrand azt is kijelentette a pénteken nyilvánosságra hozott interjúban, hogy mielőbb ta-

MITTERRAND
Óvatos megfogalmazás...

lálkozni szeretne Reagan elnökkel Washingtonban, elsősorban azért, hogy eloszlassa az amerikai államfő aggályait, amelyek abból a tényből fakadnak, hogy szocialista politikust választottak meg Franciaország elnökévé. Az új államelnök kijelentette, hogy pártolja a kiegyensúlyozott ság elvét a Szovjetunió kelet-európai katonai jelenléte kérdésében, de ellenzi közepes hatóságú szovjet rakéták felállítását a szovjet-német határ mentén. Az izraeli bírálatra reagálva, az arab államokba irányuló francia fegyverszállítás ügyében, Mitterrand igen óvatosan kijelentette, hogy a palesztinaiaknak is joguk van hazára, amelyre államot lehet építeni.

— Izrael barátja vagyok és semmi olyat nem készülok tenni, ami veszélyeztetné Izrael biztonságát, nem hiszem azonban, hogy realiztikus gondolkodást tükrözne vissza, ha olyan benyo-

Nem kívánok tanácsokat adni az izraelieknek, hogy mitévők legyenek, mert elvben mindig pártolom az ellenfelek közötti kétoldali tárgyalásokat. Egyszerűen kijelentem, normálisnak tartom, hogy a palesztinaiaknak is legyen hazájuk, amelyre, ha akarják, államot építhetnek...

Miért találkozott Szádát Beginnel?

Az Ofirában összegyűlt újságírók körében szinte futótként terjedt el egy rövid beszélgetés tartalma, amelyet az izraeli sajtó egyik képviselője folytatott az „Ok-tóber” című kairói hetilapnál dolgozó kollégájával.

Az izraeli újságíró megkérdezte az egyiptomit, hogy Szádát elnök tulajdonképpen miért járult hozzá a találkozóhoz Beginnel Ofirában.

Az egyiptomi újságíró így válaszolt: — A magyarázat nagyon egyszerű. Szádát nemrégiben találkozott Jimmy Carterrel, aki utána kudarcot szenvedett a választásokon. Később találkozott Valéry Giscard d'Estaing francia elnökkel, aki szintén vesztesen hagyta el a porondot. Most Beginnel is találkozott...

Aki másnak vermet és...

Amikor Szádát elnök Ofira lakosainak küldöttségét fogadta, Begin tapintatosan elhagyta a tárgyalótermet és kinn a folyosón Elimelech Rám-mal, a tévé politikai munkatársával találkozott. Begin panaszosan említette, hogy a választási törvény miatt most nem mutatják arcát a tévében és ez olyan, mintha „egy egész népet börtönbe zártak volna”.

A beszélgetés folyamán Begin megemlítette, hogy annak idején éppen a Chérut volt az, amely kezdeményezte ezt a törvényt, mert meg akarta akadályozni, hogy a Mápáj túl nagy népszerűsége tegyen szert a választási kampány idején.

Elimelech Rám röviden így válaszolt:

— Hja, aki másnak vermet és...

Damaszkusz:

„A háboru elősegíti az arabegységet”

Damaszkusz (UPI). — A hivatalosnak tekintett Tisrin című szíriai lap azt írta, hogy Szíria számára kedvező volna háború Izraellel, mert Szíria álláspontja a rakéta-válságban nagyban elősegítette az arab egység létrejöttét. „Ha nem lehet elhárítani a háborút, Izrael magas árat fog fizetni, mert Szíria tévovázás nélkül fogad el segítséget minden forrásból”.

A lap hangsúlyozta még, hogy Szíria hozzájárult ugyan ahhoz, hogy tárgyalásokat folytasson az Egyesült Államokkal, azonban „nem változtat álláspontján a rakéták kérdésében”.

Izrael válogatottja hatodik lett Európában

Az utolsó mérkőzésen 116:98 arányban kikaptak az olaszoktól

Izrael kosárlabda válogatottja utolsó mérkőzését is elvesztette a Prágában folyó Európa Bajnokság döntőjében. Az izraeli fiúk, akik a féldöntőben még 45:44 arányban vezettek az olaszokkal szemben, a második féldöntőben egyre-másra „szedték be” a kosarakat, amíg végül az eredmény 116:98-ra alakult. Ennek eredményeképpen Izrael az utolsó, hatodik helyet foglalta el a „felső csoportban”.

Az izraeli játékosok közül a legeredményesebb Schlachter volt 25 ponttal. Berkovics 24, Willys 10, Zlotikman ugyancsak 10, Jánáj 8, Boatwright és Silver 6 —6, Dzszámsi 4, Chozéz és Moszkovics 2—2, Lebovics 1 ponttal gazdagította a csapat mérlegét. Az olasz játékosok közül Silvester 26, Vilalta 25, Marzoratti 20 pontot ért el. Ugyancsak csütörtökön Jugoszlávia válogatottja 95:86 arányban legyőzte a cseheket és ezzel megszerezte a jogot, hogy az első és a második helyért mérkőz-

A NAGYVILÁGBÓL

KIVÉGEZTÉK ÖKET

MOSZKVA. — Azerbejdzsánban „gazdasági bűnökért” kivégezték az igazságügyminisztérium egyik inspektorát, egy ügyészt és egy üzemvezető mérnököt. Három év alatt 36 millió szekelnek megfelelő rubelt sikkasztottak, miután egy teljes textil-üzemet magánvállalattá alakítottak át. A törvényték államelles tevékenységnek tekintette a sikkasztást, és a vádirat szerint a bűnösök „tönkre akarták tenni az államgazdaságot”. A legfelsőbb bíróság visszautasította kegyelmi kérésüket, mert „veszélyt jelentenek a társadalomra nézve”. A három elítéltet kivégző osztag elé állították. Az utóbbi időben a Szovjetunióban számos hasonló botrány robbant ki, legutóbb egy kaukázusi autonóm köztársaság több miniszterét tartóztatták le „a kaviár-botrány” keretében.

VAKMERŐSÉG

SAN SALVADOR. — Május 29-én a gerillák Salvador fővárosában csaptak össze a katonai erőkkel, a város központjában. Egy szemtanu szerint nagyobb gerillaalakulat megtámadott egy katonákat szállító teherautót, a központban levő katedrális előtt. Ezzel egyidőben más csoportok katonai őrszemeket támadtak meg a nemzeti palota, a város-háza és más középületek környékén. A hadsereg és a biztonsági erők azonnal kivonultak, de csak több mint egy óras lövöldözés árán sikerült urrá lenniük a helyzetet. A gerillák elmenekültek, de mindkét oldalon számos halott és sebesült maradt a téren.

ÉBREDÉS

ALGIR. — Algéria társadalmi viszonyai egyre inkább leromlanak és a nyugtalanság komoly gondot okoz a kormánynak. Az árak szüntelen emelkedése, a tragikus lakáshiány, a társadalmi ellentétek növekedése és a vezető káderek költséges életmódja fel-forgató hatással van egy olyan lakosságra, amelynek 60 százaléka 20 évnél fiatalabb, s ezeknek jelentős hányada munkanélküli. A kormány ellen agitáló muzulmán aktivisták könnyen kihasználhatják a nép elkeseredését. Ehhez járul az a tény, hogy a napokban nyitják meg néhány magasrangú személyiség perét, akiket korrupcióval, állami pénzek elsikkasztásával, törvénytelen vagyonszerzéssel vádolnak. A közhangulatra jellemző, hogy több városban a lakosság megrongálta az állami alkalmazottak és pártaktivisták Japánból importált luxusautóit. Egy Algír közelemben levő helységben egy futball mérkőzés közönsége változtatta a mérkőzéssel kapcsolatos elégedetlenségét politikai tüntetéssé. Egy másik városban a lakosság szabályos „forradalmat” idézett elő azon a címen, hogy a város-házát más épületbe helyezték át anélkül, hogy kikérték volna a lakosok véleményét. Bendzsaid államelnök népszerűségét egyre inkább alássa tehetetlensége:

szemére vetik határozatlanságát, azt a tényt, hogy nem mer hozzányulni a magasrangú bűnösökhöz.

FORRÓ NAPOK

SPANYOLORSZÁGBAN

BARCELONA. — Három hónappal a sikertelen államcsíny és egy hétet a Központi Bank „ostroma” után Barcelonában külföldi incidensek nélkül zajlott le a kétórás katonai parádé, amelyet a király látogatása alkalmából rendeztek. Az összes fegyvernemet képviselő több mint 30 ezer katona vonult el a tribün előtt és a királyt éltette. A nézők virágot dobáltak a felvonuló civil őrszerekre, amelynek egyes tagjai résztvettek a parlament megszállásában február 23-án. Miután a király elhagyta a területet, szélsőséges elntek egy csoportja Tejero ezredes mellett tüntetett, aki annakidején a parlament elleni támadást vezette. A rendőrség előzőleg rendkívül szigorú biztonsági intézkedéseket tett, annál is inkább, mert Calvo Sotelo kormánya sokat veszített népszerűségéből. Ennek megfelelően a baszk szakadár szervezet fokozta tevékenységét. A hatóságok is elkövettek néhány baklövést: május 10-én három fiatal embert kiderítetlen körülmények között megöltek, mert az ETA terroristáinak nézték őket. Utólag derült ki, hogy e falusi fiataloknak semmi köziük nem volt a szakadár szervezethez. Calvo Sotelo miniszterelnök magyarázatát sem fogadta el a parlament, a Központi Bankban történt támadással kapcsolatban, annál is inkább, mert az esemény óta megszorították a terroristák támadásait az ország területén. A spanyol belügyminiszter lemondott és a kormány hiába hangsúlyozta, hogy nincs köze a televízió rendkívül népszerű igazgatójának eltávolításához. Gabilondo, a televízió igazgatója számos riportot készített, amely bírálja a kormány vezetési módszerét.

... ÉS DÉLAFRIKÁBAN

JOHANNESBURG. — Három bomba robbant az ellenzéki Haladó Szövetségi Párt johannesburgi székházában, de nem okozott csak anyagi károkat. A merényletet telefonon magára vállalta az úgynevezett Nemzeti Fel szabadítási Front, amely szélsőséges fehérek csoportosulása. — Ugyanakkor a rendőrség letartóztatott két fekete szakszervezeti vezetőt, akik a múlt héten nyilvánosan tiltakoztak a Dél-afrika Köztársaság megalapításával kapcsolatos nemzeti ünnep megtartása ellen. A két szakszervezeti vezetőt egy olyan törvény alapján tartóztatták le, amely lehetővé teszi egy állampolgár 40 napos fogvatartását akkor is, ha nem tudnak vádiratot benyújtani ellene.